

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ

Збірник матеріалів

**ХХVI підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

22 лютого 2024

Київ 2024

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2024. 406 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченого радою Маріупольського державного університету (протокол № 11 від 22.04.2024)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М..В., ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;

Члени редколегії Балабаниць А.В., доктор економічних наук, професор;
Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Булатова О.В., доктор економічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор;
Толпежніков Р.О., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVI підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 22 лютого 2024 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

6. Тадеуш О. М. Арт-педагогіка як поліфункціональна технологія навчання, виховання та розвитку. *Наукові записки Центральноукраїнськ. держ. пед. ун-ту ім. Володимира Винниченка. Сер.: Педагогічні науки*. 2018. № 170. С. 118-122.

7. Хворост Х. Ю. Психологічний потенціал арт-терапевтичних засобів у процесі навчання іноземної мови. *Психологічні перспективи*. 2017. Вип. 29. С. 322-334.

8. The Power of Art: Pathways to Critical Thinking and Social-Emotional Learning. Roadmap: A Concept Organizer for Your Learning Journey / National Gallery of Art. *Virtual Summer Institute for Educators*. June 28-29, 2022. 25 p.

Віктор Ніколаєнко,

старший викладач кафедри романо-германської філології

Маріупольський державний університет

ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ ХХ СТОЛІТТЯ НА МІЖКУЛЬТУРНУ КОМУНІКАЦІЮ ТА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ПРИКЛАДІ ФРАНЦУЗЬКОЇ ТА НІМЕЦЬКОЇ МОВ

Лінгвокраїнознавча компетенція відіграє важливу роль та є невід'ємною складовою процесу навчання іноземній мові. Комунікативна компетенція, яку ми наразі визначаємо як здатність комунікувати іноземною мовою, вельми пов'язана з лінгвокраїнознавством тієї чи іншої країни, мова якої вивчається. Екстралінгвістичний аспект спілкування відіграє дуже важливу роль в якості акту комунікації.

Ми звикли чути, що на сьогоднішній день дуже великий вплив на усне мовлення робить так звана поп-культура або масова культура (культура побуту, розваг, інформації, яка панує в суспільстві). Ми можемо спостерігати це на прикладі як української мови, так і іноземних мов, які ми вивчаємо. Але цей процес впливу не почався вчора. Практично з появою засобів масової інформації (друковані, електричні та електронні, візуальні та аудіовізуальні тощо) почався широкий вплив цих ЗМІ на мову і мовлення.

Не залишилась в стороні і поп-музика, особливо пісенна творчість багатьох відомих (у всьому світі або лише на теренах країн своєї мови) виконавців. Якщо розглядати це явище на прикладі французької та німецької мов, то минулє століття залишило нам багато прикладів одиниць, які стали загальновживаними в суспільстві. Наприклад, вислів «Je t'aime... moi non plus!» («Я тебе кохаю... я теж ні!»), яке прийшло з відомої пісні французького автора та виконавця Сержа Гензбура, яку він виконав з відомою французькою акторкою Бріжит Бардо

(а потім з не менш відомою у Європі Джейн Біркін) і яка неправильно побудована з точки зору граматики, але поетично сильна, підкреслюючи екзістенційну єдність взаємної атракції та взаємного відштовхування однієї особи від іншої, або «Ich hab' noch einen Koffer in Berlin» («В мене залишилась ще одна валіза в Берліні»), назва та рядок пісні популярної німецької та американської акторки та співачки ХХ ст. Марлен Дітріх, в якій вона висловлює туту по своїй батьківщині та зокрема рідному місту, куди вона прагне повернутися попри всі обставини, які їй заважають це зробити. Звісно, для цього треба знати деякі подробиці життя та кар'єри Марлен Дітріх, а також деякі реалії функціонування готельної справи в Європі, зокрема той факт, що покинувши готель, можна в ньому залишити на невизначений термін частину свого багажу. Таким чином, цю фразу можна було почути (і навіть подекуди досі) в значенні «мені треба ще повернутися до...», підставляючи на місце назви столиці Німеччини той пункт, який є актуальним для конкретного акту спілкування. Досить цікавим є приклад, як іншомовний вислів закріпився у французькій мові, а саме «Gigi l'amoroso» («Джіджі закоханий»), назва та рядок з пісні у виконанні Йоланди Джильотті, відомої нам як Даліда, в якій головний персонаж відбуває до Америки з метою побудувати там свою музичну кар'єру, але повертається до рідного Неаполя, бо його музика є зрозумілою та знаходить відгук в серцях слухачів лише на рідних теренах. Попри те, що назва походить з італійської мови, вона стала у французькій мові загальним означенням для людини, яка зазнала поразки у реалізації своїх планів та повернулася додому.

Можна, звісно, розглядати й приклади ХХІ століття, адже поп-культура та поп-сцена продовжують свій вплив на мову та мовлення, але, на наш погляд було б правильнішим зосередитися на тих прикладах, які, як то кажуть, перевірені часом та належать особистостям, які вже пішли з життя, але залишили свій помітний слід в культурі країн, мова яких вивчається, та досить часто і в мові цих країн.

Література

1. Боднар А. Я., Верещагіна Т. О. Проблема міжкультурної комунікації у викладанні іноземної мови у ВНЗ. Наукові записки. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота / Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2007. Т.71. С. 15-19. 196
2. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. К.: ВЦ «Академія», 2012. 298 с.
3. Mauchamp N. La France de toujours. Civilisation. Р.: Clé International, 1987. 190 p.
4. Monnerie A. La France aux cent visages. Р.: Hatier/Didier, 1996. 232 p.